

Gyermekek nélkül - az európai katasztrófa

Stephan Baier írása

A születési ráta 30 éve Európa-szerte vészesen alacsony. Míg a demográfiai egyensúlyhoz átlagban nőnként 2,1 gyermek vállalása szükséges, Németországban például átlagban 1,36 gyermek születik, és ez a szám az európai országok többségében is hasonló. Ez azzal a következménnyel jár, hogy Európa öregszik. 2050-re három európaiból kettő 60 év feletti lesz, ami a társadalomban azt fogja jelenteni, hogy több nyugdíjas, és kevesebb dolgozó ember lesz. Szociális rendszereink gyakran úgy működnek, hogy a gyermeknélküliséget díjazza, a családalkotást és több gyermek vállalását viszont szinte büntetik. Az öregedő Európának semmi sem jönne jobban, mint egy baby-boom, azonban a fiatal pároknak éppen a gyermekek jelentik a legnagyobb rizikófaktort. Ez az ellentmondás mutatja, hogy a politikai prioritások nem azok, amelyeknek lenniük kellene.

Egy gyermekidegen, sőt gyermekellenes gondolkodás terjedt el. A tömeges abortusz Európában demográfiai katasztrófához vezetett. Állítólag az érintett családok nem engedhették meg maguknak, nem vállalta az állam és a társadalom azt a több millió gyermeket, akik nem születtek meg. Valójában viszont más célkitűzések kerültek előtérbe. Ma viszont hiányoznak ezek a gyermekek, akik most 30 év körüliek lennének. Csupán Németországban nyolc millióra becsülik a számukat. Ez a gyermektelenség pedig öröklődik, hiszen a meg nem született gyermekektől nincs utánpótlás.

Merjünk tehát irányvonalat változtatni: a gyermek és a család társadalmi, jogi és pénzügyi szintű újraértelmezésére van szükség, továbbá arra, hogy az élet és az anyaság ismét értéként jelenjen meg. Ez utóbbi azért olyan fontos, mert sok nő úgy érzi, hogy édesanyjai szerepét a társadalom nem ismeri el, és hogy az ma túlságosan háttérbe szorult.

Annak a társadalomnak, amely nem akar a gyermeknélküliség miatt végleg eltűnni, nem csupán azt a munkát kell elismernie, amellyel a családi élet és a gyermekek nevelése jár, hanem azt anyagilag is támogatnia kell. Itt nem alamizsnáról vagy egyfajta szociálpolitikáról van szó, hanem teljesítmény értékeléséről, illetve politikai észszerűségről. Ezzel kapcsolatosan Herwig Birg népességkutatással foglalkozó professzor így ír: "A családok gazdasági kizsákmányolásának elkerülése fontos feltétele annak, hogy a gyermekvállalás vágya ismét a személyiségfejlődés alapvető modellje lehessen" (Die ausgefallene Generation, 147. o.)

Az állam "adakozásai" ellenére a szülőket a gyermekek felneveléséből eredő költségek mintegy öthatoda terheli. Ebből a befektetésből később a nyugdíjasok 100%-a él - a gyermektelenek éppúgy, mint azok akik gyermekeik révén befektettek. Úgy is vélekedhetünk, hogy a gyermekvállalás "magánélvezet", egy luxus, amelyet csak kevés pár engedhet meg magának. Ha azonban így gondoljuk, ha a szülőség és a társadalom között semmi kapcsolat nem létezik, akkor az igazságosság érdekében az időskori nyugdíjat is priváttá kell tenni. Ugyanis igazságtalan, ha egy helyzetet (jelen esetben a gyermekvállalás, mint "magánélvezet") privátnak tekintünk, ugyanakkor az abból nyert haszon mindenkit megillet.

Újra meg kell tanulnunk felelősséget vállalni: saját életünk, a gyermekek és a jövő generációk iránt. Ha Európa lakossága nem akar önmegvalósító önzőségével eltűnni, akkor újra fel kell ismernie az édesapák, édesanyák szerepét, azokét, akik a gyermekvállalással személyes felelősséget vállalnak az egész társadalom jövőjéért.

Stephan Baier a *Die Tagespost* katolikus napilap munkatársa, továbbá számos szakkönyv írója. Bajor származású, feleségével és öt gyermekükkel Ausztriában él.